

Raadsconsultatie

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp GR Omnibuzz: jaarverslag 2018,
uitgangspuntennotitie begroting 2019-1 en
2020, eerste wijziging begroting 2019-1,
begroting 2020 en meerjarenperspectief
2021-2023

Rc nummer 2019 2019-7
collegevergadering d.d. 23 april 2019
raadsvergadering d.d. 29 mei 2019
fatale termijn
programma Gezond en actief Venlo

portefeuillehouder F. Schatorjé

ons kenmerk 1465722
team RGZVT
steller JPE Bankers
doorkiesnummer
e-mail j.bankers@venlo.nl
datum 9 april 2019
bijlage(n) 5
datum verzonden

30 APR. 2019

Vraag aan de raad (consultatiepunten)

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz (GR Omnibuzz) heeft u een aanbiedingsbrief met een viertal stukken toegestuurd met het verzoek om uw zienswijzen kenbaar te maken. Het gaat hierbij om het jaarverslag 2018, de uitgangspuntennotitie begroting 2019-1 en 2020, de eerste wijziging begroting 2019-1 en de begroting 2020 en meerjarenperspectief 2021-2023.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Raadsconsultatie - onderbouwing

Samenvatting

De gemeente Venlo maakt onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Via deze GR geven wij uitvoering aan het collectief vraagafhankelijk vervoer vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen is het dagelijks bestuur van een GR verplicht om de gemeenteraad algemene financiële en beleidsmatige kaders alsook de voorlopige jaarrekening (jaarverslag) en de ontwerpbegroting toe te sturen met het verzoek om zienswijzen in te dienen.

Op 4 april jongstleden hebben wij van de GR Omnibuzz vier documenten ontvangen, die wij nu aan u voorleggen met het verzoek om zienswijzen kenbaar te maken. In deze raadsconsultatie adviseren wij u over de zienswijzen, die vanuit de Venlose gemeenteraad ingediend kunnen worden bij het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz. Daarnaast treft u een nadere toelichting per document aan met de belangrijkste onderwerpen.

Voorstel

Advies om de volgende zienswijzen te sturen richting het dagelijks bestuur van Omnibuzz:

- Nieuwe ontwikkelingen als Cao-ontwikkelingen en de aanbesteding van het vervoer leiden tot een kostenstijging voor gemeenten. De gemeente Venlo ziet het als taak van Omnibuzz om tijdig bij te sturen en de kosten voor de uitvoering van het vervoer daar waar mogelijk te beperken. In dat verband moet ook kritisch gekeken worden naar welke investeringen in een slimme organisatie nodig zijn om specifiek de kerntaken van Omnibuzz uit te kunnen voeren.
- Het voorbije jaar is de algemene reserve ingezet om tot een positief financieel resultaat te komen. De gemeente Venlo stelt zich op het standpunt, dat de algemene reserve hier in principe niet voor moet worden aangewend, maar enkel voor het opvangen van onverwachte kosten.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Aanbiedingsbrief Omnibuzz uitgangspuntennotitie begroting 2019-1 en 2020, eerste wijziging begroting 2019-1, begroting 2020 en meerjarenperspectief 2021-2023, jaarverslag 2018	16 april 2019
2.	Uitgangspuntennotitie begroting 2019-1 en 2020	16 april 2019
3.	Eerste wijziging begroting 2019-1	16 april 2019
4.	Begroting 2020 en meerjarenperspectief 2021-2023	16 april 2019
5.	Jaarverslag 2018	16 april 2019

Onderbouwing

■ *Algemene toelichting*

1. Wat is de kernopgave

U wordt gevraagd om zienswijzen kenbaar te maken over de uitgangspuntennotitie begroting 2019-1 en 2020, de eerste wijziging begroting 2019-1, de begroting 2020 en het meerjarenperspectief 2021-2023 en het jaarverslag 2018 van de GR Omnibuzz.

2. Historische paragraaf

De gemeente Venlo is op 11 december 2016 toegetreden tot de GR Omnibuzz (hieraan alle Limburgse gemeenten deel met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar). De GR Omnibuzz is op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen ieder jaar verplicht uw raad te vragen zienswijzen in te dienen over de begrotingsstukken. Dit is opgenomen in artikel 34b van bovenstaande wet. Daarnaast worden door het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz de algemene en financiële beleidsstukken aan u toegestuurd met de mogelijkheid om hierop te reageren.

3. Relatie met programma

De GR Omnibuzz valt onder het programma Gezond en actief Venlo.

4. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat

Gemeenten hebben vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) de verantwoordelijkheid om inwoners te ondersteunen in de zelfredzaamheid en participatie in de eigen leefomgeving, als die inwoner daar zelf of met hulp van anderen niet (meer) toe in staat is. In de wettekst staat expliciet opgenomen dat het hierbij ook gaat om het daarvoor noodzakelijke vervoer. Om de kosten voor het Wmo-vervoer beheersbaar te houden, wordt dit product doorgaans op een collectieve wijze georganiseerd. Met de GR Omnibuzz wil onze gemeente de deelname aan het sociale leven behouden voor inwoners met (chronische) beperkingen. Omnibuzz zorgt voor het Wmo-vervoer van 9.000 tot 10.000 ritten per maand door inwoners van de gemeente Venlo.

5. Waarom?

Volgens de Wet gemeenschappelijke regeling kunnen gemeenteraden van deelnemende gemeenten binnen 8 weken na publicatie van de stukken zienswijzen over de ontwerpbegroting kenbaar maken bij het dagelijks bestuur. De deadline voor aanlevering van zienswijzen is dit jaar gesteld op 31 mei 2019. De zienswijzen van gemeenteraden worden door het dagelijks bestuur bij de uitgangspuntennotitie, wijziging begroting, meerjarenperspectief en jaarverslag gevoegd, die het algemeen bestuur van Omnibuzz vaststelt.

6. Argumentatie en onderbouwing

Uw raad wordt verzocht om zienswijzen kenbaar te maken aangaande een viertal documenten. Wij hebben deze documenten hierna toegelicht met een focus op onze gemeente. Veel beleidsinhoudelijke en financiële ontwikkelingen keren terug in meerdere documenten. Als een ontwikkeling al aan bod is gekomen bij het eerste document, dan worden die ontwikkelingen niet nogmaals benoemd bij de andere documenten. Vanwege de parallellen tussen de vier documenten is er voor gekozen om de zienswijzen in één integrale tekst aan het einde van dit onderdeel op te nemen.

Uitgangspuntennotitie begroting 2019-1 en 2020

Inhoudelijke uitgangspunten

Omnibuzz maakt melding van een toename in het vervoersvolume. Voor de gemeente Venlo geldt dat het vervoersvolume in 2018 2% hoger was dan begroot. Dit had te maken met een omissie aan de zijde van Omnibuzz bij het opstellen van de begroting. Vanuit het verleden wordt door de NV WAA Groep gebruik gemaakt van Omnibuzz voor het vervoer van werknemers, die op advies van de bedrijfsarts niet zelfstandig naar het werk kunnen reizen. Het gaat hierbij om 7% van het totale vervoer. Bij het opstellen van de begroting heeft Omnibuzz dit percentage niet meegenomen. Het reguliere Omnibuzz-vervoer in Venlo is in 2018 met 5% gedaald als gevolg van verbeterde indicatiestelling. Ter illustratie: in toenemende mate verwijzen leden van het sociaal wijkteam naar andere oplossingen zoals de wensbussen. Voor de begroting 2019 hebben wij Omnibuzz verzocht om uit te gaan van het totale vervoer dus inclusief het vervoer voor werknemers van de NV WAA Groep.

De voorbije periode zijn drie werkgroepen actief bezig geweest met het onderzoeken naar mogelijkheden om Wmo-vervoer (dagbesteding), vervoer in het kader van de Jeugdwet en het Leerlingenvervoer in te laten stromen bij Omnibuzz. Om uiteenlopende redenen wordt het onderbrengen van deze vervoersstromen bij Omnibuzz op dit moment afgeraden. Omnibuzz heeft haar bedrijfsplan aangepast. Integratie van vervoersstromen uit het sociaal domein worden nu voor zoveel mogelijk, gefaseerd uit gevoerd en niet, zoals eerder gepland, met ingang van 1 januari 2020.

Omnibuzz heeft interne beheersmaatregelen genomen, maar gemeenten ook gevraagd om beheersmaatregelen te nemen. Adviezen betreffende de indicatiestelling waren intern al opgepakt en dat heeft geresulteerd in een afname van het aantal ritten in 2018. Daarnaast is door onze organisatie in 2018 onderzoek gedaan naar oneigenlijk gebruik van Omnibuzz. Het gaat hierbij onder andere om het gebruik van Omnibuzz van en naar dagbestedingslocaties (in het geval van een maatwerkdienst wordt dit vervoer al apart door de gemeente bekostigd). Uit dat onderzoek is naar voren gekomen, dat enkele locaties regelmatig tot vaak gebruik maakten van Omnibuzz. Met die zorgaanbieders zijn gesprekken gevoerd. Het oneigenlijk gebruik wordt nu periodiek gemonitord.

Financiële uitgangspunten

Omnibuzz heeft gemeenten voorgesteld om jaarlijks in de begroting uit te gaan van een volumestijging van 5 procent op basis van realisatiecijfers. De begroting vormt de basis voor bevoorschotting van Omnibuzz door gemeenten. Bij een te lage bevoorschotting kunnen er liquiditeitsproblemen ontstaan bij Omnibuzz. Mede op verzoek van de gemeente Venlo is afgesproken, dat gemeenten hier beargumenteerd van kunnen afwijken. Als gemeente Venlo hanteren wij bij de toekomstige vervoersontwikkeling een opslagpercentage van 0 procent. Door goede indicatiestelling en het bieden van voorliggende voorzieningen is de verwachting dat het aantal ritten in onze gemeente kan stabiliseren.

Ten opzichte van de originele begroting wordt op basis van de meest actuele Cao-informatie een sterkere stijging van de salarissen verwacht. In eerste instantie is Omnibuzz uitgegaan van een stijging van 2 procent, daar waar nu op 4 procent wordt gerekend.

Vervoerders worden met een bonus malus regeling gestimuleerd om goede dienstverlening te bieden. Deze middelen waren tot op heden niet opgenomen in de

Raadsconsultatie - onderbouwing

begroting. Omnibuzz adviseert om de bonus malus regeling voortaan wel te begroten. Deze wijziging komt tegemoet aan een eerder advies van de gemeente Venlo om de bonus malus regeling wel te begroten. Wij adviseren Omnibuzz om in de begroting de maximale uitkering van de bonusregeling op te nemen om financiële tegenvallers te voorkomen. In het komende boekjaar kan op basis van historische uitkeringspercentages een reëlere schatting in de begroting worden opgenomen.

Omnibuzz wil op verzoek van deelnemende gemeenten opnieuw kijken naar de verdeelsystematiek van de bedrijfsvoeringskosten. Er wordt gezocht naar een eerlijkere verdeelsystematiek, waarbij de daadwerkelijke uitvoeringskosten van Omnibuzz voor een gemeente worden doorberekend. Gemeenten zijn bij dit traject betrokken en worden periodiek geïnformeerd over de uitkomsten. Het implementeren van een nieuwe verdeelsystematiek raakt de uitgangspunten van Omnibuzz en dat betekent, dat eventuele wijzigingen aan uw raad worden voorgelegd.

Tot slot speelt er de aanbesteding voor nieuwe vervoerscontracten. Omnibuzz heeft de gemeenten recent laten weten, dat op basis van de voorlopige gunningen de gemiddelde kostenstijging 8,3 procent bedraagt. Op voorhand was een stijging van 10 tot 15 procent verwacht als gevolg van prijsontwikkelingen in de taxibranche en gewijzigde regelgeving (AMvB reële prijs Wmo 2015, afschaffing BPM-teruggave dieselveertuigen). In de eerste begrotingswijziging 2020-1 worden de nieuwe tarieven verwerkt. Bij een gelijkblijvend volume (aantal ritten) betekent dit voor de gemeente Venlo een kostenstijging voor de uitvoering van het Omnibuzz-vervoer met ongeveer € 100.000 per jaar. In de gemeentelijke begroting wordt dit extra bedrag met ingang van 2020 opgenomen.

Eerste wijziging begroting 2019-1

De Belastingdienst heeft per 1 april 2019 een praktische afspraak tussen Omnibuzz en de Belastingdienst opgezegd omtrent de verwerking van de BTW over de gemeentelijke bijdrage. Deze werkwijze hield in, dat Omnibuzz de BTW zelf afwikkelt namens de gemeenten. Met het opzeggen van deze afspraak mag Omnibuzz de te verwachten eigen bijdragen van klanten niet meer verwerken in het vervoersresultaat van Omnibuzz. De eigen bijdrage van de klant dient per 1 april 2019 bij de afzonderlijke gemeenten als opbrengst meegenomen te worden in het programma Wmo-vervoer. Het vervoersresultaat dat Omnibuzz doorbelast aan gemeenten valt hierdoor ook hoger uit. Deze wijziging heeft per saldo dus een kostenneutraal effect voor gemeenten, maar betekent wel een wijziging in de begrotingen van Omnibuzz en gemeenten. In de VoRap wordt uw raad hier nader over geïnformeerd.

Begroting 2020 en het meerjarenperspectief 2021-2023

Met betrekking tot de begroting en het meerjarenperspectief 2021-2023 zijn geen nadere op- of aanmerkingen, die niet al bij bovenstaande passages aan bod zijn gekomen.

Jaarverslag 2018

Omnibuzz heeft in samenwerking met gemeenten aandacht besteed aan beheersmaatregelen om de stijging van het aantal ritten en daarmee de kosten te beperken. Het gaat hier grotendeels om interne beheersmaatregelen zoals aanpassingen in de klantenservice, het verminderen van inhuurconstructies en het inzetten van een ritreserveringssysteem. De kwaliteit is desondanks op een goed niveau gelijk gebleven.

De belangrijkste afwijkingen voor de baten en lasten worden in het jaarverslag helder toegelicht. Het positieve resultaat over het jaar 2018 wordt wel gerealiseerd door de

Raadsconsultatie - onderbouwing

onttrekking uit de algemene reserve, waar het algemeen bestuur op 12 december 2018 mee heeft ingestemd. Zonder deze onttrekking was er een tekort. Vervolgens wordt het positieve resultaat gebruikt om uit te keren aan gemeenten. Daarnaast is een aantal reserves vrijgevallen. Die beïnvloeden het resultaat ook in positieve zin. De onttrekking uit de reserve heeft weliswaar gevolgen voor de algemene reserve, maar ook na deze onttrekking blijft de algemene reserve ruim binnen de marge die door de deelnemende gemeenten met elkaar is afgesproken. Omnibuzz heeft op basis van de begroting meerjarig een financieel evenwicht. Desondanks adviseren wij u een zienswijze af te geven, dat het doel van Omnibuzz moet zijn om financieel gezond te blijven en dat men tijdig moet bijsturen bij mogelijke tekorten om een verdere daling van de algemene reserve in de toekomst te voorkomen.

Zienswijzen

Wij adviseren de raad om de volgende zienswijzen kenbaar te maken aan het dagelijkse en algemeen bestuur van de GR Omnibuzz:

- Nieuwe ontwikkelingen als cao-ontwikkelingen en de aanbesteding van het vervoer leiden tot een kostenstijging voor gemeenten. De gemeente Venlo ziet het als taak van Omnibuzz om tijdig bij te sturen en de kosten voor de uitvoering van het vervoer daar waar mogelijk te beperken. In dat verband moet ook kritisch gekeken worden naar welke investeringen in een slimme organisatie nodig zijn om specifiek de kerntaken van Omnibuzz uit te kunnen voeren.
- Het voorbije jaar is de algemene reserve ingezet om tot een positief financieel resultaat te komen. De gemeente Venlo stelt zich op het standpunt, dat de algemene reserve hier in principe niet voor moet worden aangewend, maar enkel voor het opvangen van onverwachte kosten.

7. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

De gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en de deelnemende gemeenten (alle Limburgse gemeenten exclusief Mook en Middelaar).

8. Financiële paragraaf

De voorgestelde begrotingswijziging 'eigen bijdrage' wordt verwerkt in de VoRap voor de gemeente Venlo, waarin u hierover nader verder wordt geïnformeerd. De meerjarige effecten van de eigen bijdrage en de aanbesteding worden tevens verwerkt in de begroting 2020 en verder.

9. Risicoparagraaf

Wel of geen risico

Wel of niet

Juridische aspecten en wettelijk kader	Nee
Financiële risico's en aspecten	Ja
Inhuur externen / derden	Nee
Economische risico's	Nee
Maatschappelijke risico's	Nee
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	Nee
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	Nee
Overige strategische risico's	Nee

Raadsconsultatie - onderbouwing

Toelichting

Omnibuzz voert voor gemeenten het collectief vraagafhankelijke vervoer uit. Iedere inwoner met een Wmo-indicatie voor dit product kan hiervan gebruik maken. Het is een opneindregeling. Daar staat tegenover dat we recent een daling in het aantal reizigers zien. Daarnaast lopen de huidige vervoerscontracten af met ingang van 31 december 2019. Het is nog niet bekend welke tarieven volgen uit de nieuwe aanbesteding.

10. Vervolgprocedure

De ingediende zienswijzen worden door het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz voorgelegd aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur neemt deze zienswijzen mee in de vergadering, waar de stukken ter vaststelling worden aangeboden.